



Institutionen för ekonomi

Rob Hart

Tentamen, del 1

Makroekonomi NA0133

25 augusti 2014

Skrivtid 90 minuter.

Regler

Svara på 2 frågor. (Vid svar på fler än 2 frågor räknar jag $2 \times$ genomsnittspoäng per fråga.) Det finns 3 frågor att välja på.

Varje fråga ger högst 20 poäng. Om en fråga är uppdelad ger varje del lika många poäng.¹

Svara på detta häfte, i de angivna luckorna. Skriv din kod på framsidan, ovan; skriv inte ditt namn någonstans. Om du måste ha mer plats, skriv på den tomma ytan i slutet på varje fråga. Om inte det räcker, skriv på baksidan och hänvisa dit från luckan. Observera dock att ett optimalt svar ryms inom den angivna ytan.

Tillåtna hjälpmedel: skrivmedel, linjal och miniräknare.

Legitimation uppvisas vid inlämnandet av tentan.

Råd

Besvara frågorna utifrån den på kursen behandlade ekonomiska teorin, använd relevanta ekonomiska begrepp och förklara deras innebörd.

Det är inte alltid att du uppmanas i frågan att förklara dina svar, dock är en verbal förklaring, oftast med hjälp av diagram, nödvändig i de allra flesta fall för att kunna erhålla maximal poäng på en delfråga. Detta gäller även för matematiska beräkningar. På matematiska uppgifter kan en noggrann grafisk (istället för algebraisk) lösning ge full poäng. Axlar och kurvor måste alltid förses med beteckningar.

Vissa frågor kan vara enhetliga (utan delfrågor). Här krävs det att du skriver välstrukturerat – det handlar alltså inte om att rabbla upp allt du kan om ämnet eller närliggande ämnen!

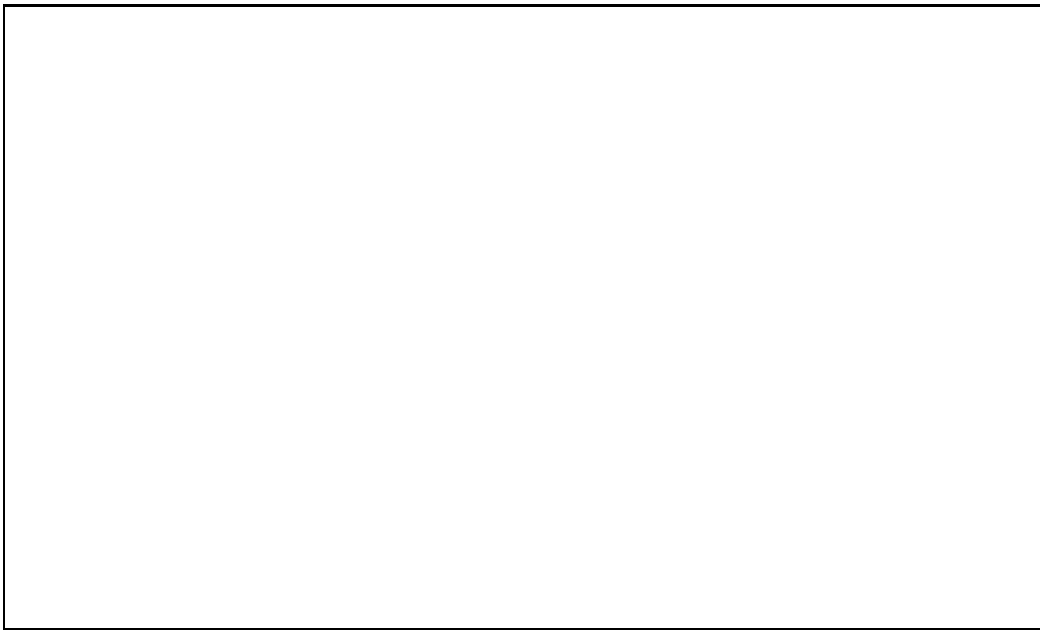
¹T.ex. om det finns fyra delfrågor – (a), (b), (c), och (d) – ger varje delfråga högst 5 poäng.

1. Antag en ekonomi där produktion sker med arbetskraft men utan behov av kapital. Det finns 150 personer, 100 som jobbar och 50 som har gått i pension. De som jobbar tjänar 100 kronor per kvartal (tre månader) i lön. Av dessa 100 kronor spenderar de 80 på konsumtion, och sparar resten. De som har gått i pension spenderar 40 kronor per kvartal på konsumtion; pengarna tas från deras tidigare besparingar. De finansiella transaktionerna sköts av banker.

- (a) Illustrera det cirkulära flödet. Ange också följande, med enheter:
(i) BNP; (ii) investering som andel av BNP.



- (b) i. Under ett kvartal—vi kallar det för kvartal 1—sprids oro i ekonomin angående framtiden, och de som jobbar sparar 30 kronor istället för bara 20. Illustrera det cirkulära flödet under kvartal 1. Vad blir BNP? Företagens lagerinvesteringar? Förklara kortfattat.
- ii. Hur reagerar företagen under kvartal 2, enligt Keynes? Vad blir BNP?
- iii. Antag att de som hade kvar sina jobba under kvartal 2 återgick till att spara 20 procent av sin inkomst. Beskriv vad som händer i ekonomin under kvartal 3, enligt Keynes. Vad blir BNP?



- (c) I en modern ekonomi—som till exempel Sverige—finns det en regering som drar in skatter och betalar för vård, utbildning, mm, samt en centralbank som bestämmer den kortsiktiga räntan i ekonomin. Vilka *aktiva* åtgärder brukar dessa agenter (regering och centralbanken) ta när konjunkturen vänder nedåt? Förklara kortfattat.

2. Antag 1000 personer i en enkel ekonomi på en isolerad ö. Det finns kapitalvaror—verktyg—och en arbetare med verktyg kan producera varor värda 400 kronor/år, medan en arbetare utan verktyg kan producera varor till ett värde av endast 100 kronor/år.

Det är den 1 januari 1960, det finns 500 verktyg på ön, och BNP per kapita, Y , är 250 kronor/år. 200 personer jobbar med verktygstillverkning. Av dessa 200 har 100 verktyg att jobba med, de andra inte. Alla tillsammans lyckas tillverka 125 verktyg/år. Samtidigt går 20 procent av alla använda verktyg sönder i slutet på varje år.

- (a) i. Vad är C och I ? Ekonomin är inte i långsiktig jämvikt. Vad blir Y när den är i långsiktig jämvikt?

- ii. Antag att befolkningen bestämmer sig för att 500 personer ska i fortsättningen jobba med verktygstillverkning istället för bara 200. Förklara vad som händer med C , I , och Y på kort, medelfristig, och lång sikt.

- (b) Under de senaste 40 åren har Kineserna investerat ungefär 50 procent av sitt BNP i nytt kapital, och under samma period har deras BNP per kapita mångdubblats. Dessutom finns det knappt några tendenser till att tillväxttakten mattas av. Förklara hur det har gått till. Ange relevanta likheter och skillnader mellan den kinesiska ekonomin och ekonomin ovan.
